

Työriitojen sovittelujärjestelmän kehittäminen

Hallitusneuvottelut 9.5.2023

Työlainsäädäntöjaosto 3.2

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Eräitä lähtökohtia

- Työmarkkinaosapuolilla ensisijainen vastuu neuvottelutulosten saavuttamisesta ja yleisemminkin neuvottelutoimintansa kehittämisestä.
 - Sovittelujärjestelmä auttaa sovun löytämistä, kun muut keinot on käytetty.
- Sovittelujärjestelmä on pääpiirteissään toiminut hyvin, mutta työmarkkinoiden muutokset työriitalain voimassaoloaikana puoltavat sovittelujärjestelmän tarkastelua ja kehittämistä.
 - Työmarkkinoiden neuvottelujärjestelmän hajautuminen ja yrityskohtaisten työehtosopimusten yleistyminen.
 - Viime aikojen erityisen vaikeat työriidat.
 - Työriitalain muutosta (HE 214/2022 vp, TyVM 16/2022 vp) käsitellessään työelämä- ja tasa-arvovaliokunta piti tärkeänä, että sovittelujärjestelmän uudistamista jatketaan ja tarkastellaan sovitteluprosessia ja sen toimivuutta nyt tehtyä laajemmin.

Tarkastelun kohde

- Sovittelijan ja työmarkkinaosapuolten käytettävissä olevan riittävän ja luotettavan (sekä yhteisen) tietopohjan varmistaminen.
- Valtakunnansovittelijan, sivutoimisten sovittelijoiden sekä sovittelulautakunnan tehtävien ja roolin arviointi työrauhan turvaamisessa.
- Vuoropuhelun edistäminen sopimuskauden aikana.
- Sovitteluprosessi ja sen toimivuus (TyVM 16/2022).
- Työmarkkinoilla tapahtuneiden muutosten, kuten yrityskohtaisten työehtosopimusten yleistymisen vaikutusten arviointi valtakunnansovittelijan tehtäviin.
- Valtakunnansovittelijan toimiston resurssien riittävyys.